

(Ἡράκλ. Κίσ.) Σκίαθ. Γαρεφαλιά Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Βρύσ. Κύμ. κ.ά.) Κρήτ. Μέγαρ. Χίος Γαρ'φαλιά Κυδων. Κύθν. Πάρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Πυλ. Τριφυλ.) Τσακων. Γαρεφολιά Στερελλ. (Δεσφ.) Γκαρουφαλιά Ἡπ. (Ζαγόρ.)

γαριφαλίνα ἡ, Κύθηρ. γαροφαλίνα Κύθηρ. κ.ά. γαρουφαλίνα Πελοπν. (Ἀργολ. Ἑρμιόν.) κ.ά. — Χελδρ. -Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 13 γαρ'φαλίνα Τσακων. — Ν. Χαλιωρ., Ὑδρέκ. Θρῦλ., 84.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαρίφαλο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίνα.

1) Γαριφαλιά 2, ὁ ἰδ. Κύθηρ. Πελοπν. (Ἑρμιόν.) κ.ά. — Ν. Χαλιωρ. ἐνθ' ἄν.: Ἐχει μιὰ γαριφαλίνα ποὺ μοσκοβολᾷ ὅλος ὁ δρόμος Κύθηρ. 2) Γαρίφαλο 3, ὁ ἰδ. Κύθηρ. Πελοπν. (Ἀργολ.) : Ἄσμ.

Τὰ μάτια σου εἶναι ὁμορφα σὰ δὴν ἐλὶὰ τῇ φείνα, τὰ χεῖλη σου εἶναι κόκκινα σὰ δὴ γαροφαλίνα Κύθηρ.

Γαροφαλίνα κόκκινη μὲ τὰ σαράδα φύλλα, σαράδα σ' ἀγαπήσανε, μὰ πάλι γὼ σέ πήρα αὐτόθ. 3) Τὸ καλλωπιστικὸν φυτὸν διόσανθος ὁ σινικὸς (*dianthus chinensis*), τῆς τάξεως τῶν καρυοφυλλωδῶν (*caryophyllaceae*), καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ Χελδρ.-Μηλιαρ., ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀραπογαριφαλέα, σπαρτί. 4) Τὸ καλλωπιστικὸν φυτὸν ταγήτης ὁ στιλπνὸς (*tagetes lucida*), τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (*compositae*) Τσακων. κ.ά.: Ἐφτύκα δὴ τσεῖ γαρ'φαλίνα τὸν τζήπο (ἐφύτρεψα δύο τρεῖς γαριφαλίνας εἰς τὸν κῆπον) Τσακων. Συνών. γαριφαλιά 4, κατιφές. 5) Εἶδος μικροῦ πτηνοῦ (ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ πτελώματος) Κύθηρ.

γαριφαλίτσα ἡ, σύνθη. γαρουφαλίτσα πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαριφαλιά καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα.

Ἡ μικρὰ τὸ μέγεθος «γαριφαλιά», δι' ὁ ἰδ. γαριφαλιά 2, ἡ ἀπλῶς ἡ γαριφαλιά κατ' ἐννοίαν θωπευτικὴν σύνθη.: Ἐχον νιὰ μ' κρὴ γαριφαλίτσα, ἀλλὰ εἶμι γιουμάτ' λουλούδια Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) : Ἡ γαρουφαλίτσα μας δὲν ἐβγαλε ἀκόμα γαρούφαλα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Ἡ λ. καὶ ὡς κύρ. ὄν. κορασίδων ἢ γυναικῶν, ὅπου καὶ ὕφ' οὗς ἰδιωματικούς τύπους ἀπαντᾷ τὸ πρωτότυπον Γαριφαλιά, δι' ὁ ἰδ. γαριφαλιά.

γαρίφαλο τό, γαρόφαλο Κρήτ. Κύθηρ. Χίος (Βροντ.) — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. γαρόφαλ-λο Χίος (Πυργ.) γαρόφαλου Θράκ. (Αἰν. Μαῖστρ. Μυριόφ. Σηλυβρ. κ.ά.) Κυδων. Λέσβ. γαρούφαλο πολλαχ. γαρούφαλον πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γαρούφαλ-λο Χίος (Ἀνάβατ.) γαρούφαλ-λῶο Ρόδ. γαρούφαλε Τσακων. γκαρούφαλον Ἡπ. (Ζαγόρ.) γαούφαου Σαμοθρ. γαρούφελο Ἡπ. (Χιμάρ.) γαρέφαλο Εὐβ. (Βρύσ.) Κρήτ. Μέγαρ. γαρέφαλ-λο Εὐβ. (Κουρ. Κύμ. κ.ά.) Χίος (Ἀμάδ.) γαρέφαλου Εὐβ. (Ἀκρ. Στρόπον. κ.ά.) Κυδων. γαρίφαλο σύνθη. γαρίφαλ-λο Κάλυμν. Λέρ. Νίσυρ. κ.ά. γαρίφαλον σύνθη. βορ. ἰδιωμ. γαριόφαλο Σκῦρ. γαριέφαλον Ἰμβρ. γαρούφαλ-λῶο Ρόδ. γαράφιλον Πόντ. (Χαλδ.) γαρέφ'λου Μακεδ. (Χαλκιδ.) γκαρόφεαλο Ἀπουλ. καρόφαλο ἈΡουμेल. (Φιλιππούπ.) καρόφαλον Λῆμν. καρούφαλον Ἡπ. καρόνφουλο Καλαβρ. (Μπόβ.) καρέφιλο Μακεδ. (Βέρ.) Πληθ. γαρούφα Τσακων.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. οὗς. γαρόφαλον (βλ. Δουκ., ἐν λ.)

μαρτυρουμένου καὶ ἐκ τῆς μεταβυζαντινῆς ἐποχῆς (βλ. Ε. Legrand, Bibl. Gr. Vulg. 2, 12 καὶ Δουκ., ἐνθ' ἄν.), προελθόντος δὲ ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὗς. καρυόφυλλον διὰ τῶν Λατίν. τύπων *cariophalum-gariophalum-gariofilum-garopholum* (βλ. Thes. Ling. Lat., ἐν λ. *caryophyllum*. Corpus Glossar. Latin., ἐκδ. Goetz, ἐν λ. *careophilum*. Du Cange, Gloss. med. et inf. Latin., ἐν λ. *garofollum*), ὅθεν καὶ Βυζαντ. καρυόφαλον καὶ καρόφαλον (βλ. Πρόδρομ. III, 150, ἐκδ. Hesselting-Pernot σ. 54) καὶ Ἑντ. *garofalo* καὶ Ἰταλ. *garofano*. Πιθανῶς ἐκ τοῦ παραγωγ. γαροφαλιά, μεταβληθέντος εἰς γαρεφαλιά (διὰ τροπῆς τοῦ ἀτόνου ο εἰς ε παρὰ τὸ ὑγρόν: βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1, 239) καὶ περαιτέρω εἰς γαριφαλιά (ἴσως διὰ τῶν βορείων ἰδιωμάτων), προῆλθεν κατ' ὑποχωρητικὸν μετασχηματισμὸν οἱ τύποι γαρέφαλο καὶ γαρίφαλο, καίτοι ἡ ἐνωρὶς συντελεσθεῖσα παραφθορὰ τῆς Ἑλλήν. λέξεως διὰ τῆς Λατινικῆς, Ἀραβικῆς (πβ. τοὺς τύπ. γαρούμφουλο-καρονφίλ, ἐν Δουκ., Append. ἐν λ. γαρόφαλα καὶ καρονφίλ), Ἰταλικῆς καὶ Τουρκικῆς, καὶ ὁ ἐκ ταύτης συμφυρμός, εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ ἐμπορίου ἰδίως, συνετέλεσαν ἐνδεχομένως εἰς τὸν σχηματισμὸν τούτου ἢ ἐκείνου τῶν τύπων τῆς Ν. Ἑλληνικῆς. Οὕτω, ὁ τύπ. καρόνφουλο προῆλθεν ἀσφαλῶς ἐξ ἐπιδράσεως τῆς Ἀραβικῆς, οἱ δὲ τύπ. καρέφιλο-γαρέφιλο-γαράφιλον ἐξ ἐπιδράσεως τῶν ἐκ τῆς Τουρκικῆς σχηματισθέντων τύπων κατ' οὐδ. εἰς -ι (καρεφίλι-καραφίλι-καραφούλι, δι' οὗς ἰδ. καρεφίλι), οἷτινες συνεφύρθησαν ἐπὶ πλεον ἑνιαχοῦ, φθογγολογικῶς καὶ σημασιολογικῶς, πρὸς τὸ τῆς Ν. Ἑλληνικῆς καρυοφύλλι, ὁ ἰδ. Ὁ τύπ. γαριόφαλο καὶ ἐν Ἰατροσοφίᾳ τοῦ 14ου αἰ. (Ε. Legrand, ἐνθ' ἄν. 2,8).

1) Ὁ εἰς σχῆμα μικροῦ κεφαλῶτοῦ κάρφους φερόμενος εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπεξηραμμένος κάλυξ τοῦ δένδρου τῶν τροπικῶν χωρῶν καρυόφυλλος ὁ ἀρωματικὸς (*caryophyllus aromatica*), τῆς τάξεως τῶν καρυοφυλλωδῶν (*caryophyllaceae*), χρησιμοποιούμενος κυρίως πρὸς ἄρτυσιν φαγητῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀρωμάτισιν γλυκυσμάτων καὶ ποτῶν καὶ πρὸς παρασκευὴν φαρμάκων κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Τσακων.: Ἀγόρασσε κανέλλα καὶ γαρίφαλα νὰ βάλωμε 'ς τὸ φαί κοιν. Πάρε μιὰ δραχμὴ γαρούφαλα γιὰ τὰ κουλλούρια πολλαχ. Ἐχ'ς νὰ μ' δώ' ῃς λίγα γαρέφαλα νὰ καρφώσουν 'ς τοὺ μπακλαῆ; (μπακλαῆς = μπακλαβᾶς) Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) Καλοῦνι τ'ς συγγινεῖς 'ς τοῦ γάμου μὴ γαρούφαλα Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.). Ὁ 'ν' ἔχα βαλητὰ γαρούφα τσ' ὀ' νυζίζα ἀ βασκολλιούρα (δὲν ἔχει βάλει γαρίφαλα καὶ δὲν μυρίζει ἢ βασιλόπιττα) Τσακων. || Φρ. Θέλει νὰ τὸν καλέσουν μὲ γαρίφαλα (ἐπὶ ἀποφεύγοντος ἢ δυστροποῦντος νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς προφορικὴν πρόσκλησιν) Πελοπν. (Μαντίν.) κ.ά. Μόσκος καὶ γαρίφαλα! (εὐχὴ πρὸς παιδίᾳ ἐρευγόμενα) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά. Συνών. φρ. Μόσκος καὶ κανέλλα. || Παροιμ. Μαῦρο εἶναι καὶ τὸ γαρίφαλο, μὰ πουλεῖται μὲ τὸ δράμι (ἐπὶ τῶν φαινομενικῶς εὐτελῶν, ἀλλὰ πραγματικῶς πολυτίμων) πολλαχ. || Ἄσμ.

Μελαχρινὸ σὲ εἶπανε, πολὺ σοῦ κακοφάνη, μαῦρο καὶ τὸ γαρόφαλο, μὰ πάει μὲ τὸ δράμι Κύθηρ. κ.ά.

Γαρέφαλο γι' ἃ γαταπιῶ, κανέλλα γι' ἃ μασήσω, ὅλα μοῦ φαίνονται πρικιά, ὡσὰ δὲ σὲ φιλήσω Κρήτ.

